

28.1.7

(מי אמר' כרת כמותה או דילמא אין קבוע כמותה תיקו) 9b → (תנו רבנן פסח בזמנו לשמו כשר שלא לשמו פסול) 8b

1. ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים לה' זכר או נקבה תמים וקריבנו: ויקרא ג, ו
 2. ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד: ויקרא כז, כ
 3. וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש לה': ויקרא כז, לב
 4. אך כל חרם אשר יחרם איש לה' מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה אחרתו לא יקרב ולא יגאל כל חרם קדש קדשים הוא לה': ויקרא כז, כח
 5. לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המיר בהמה בבהמה והיה הוא ותמונתו יהיה קדש: ויקרא כז, י
 6. אם קשב הוא מקריב את קרבנו והקריב אותו לפני ה': ויקרא ג, ז
 7. ואם עז קרבנו והקריבו לפני ה': ויקרא ג, יב
 8. וזבחת פסח לה' אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר ה' לשכון שמו שם: דברים טז, ב
 9. דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני ה' קדש קדשים הוא: ויקרא ו, יח
 10. וזאת תורת המנחה הקרב אתה בגי אהרן לפני ה' אל פני המזבח: ויקרא ו, ז
 11. וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אותה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה: ויקרא ד, לג

I פסח שלא לשמו regarding ברייתא

- a valid – שלא לשמו; invalid – לשמו בזמנו (יד אחרי חצות)
- b valid (as שלמים) – שלא לשמו; invalid – לשמו: (any other time) שלא בזמנו
  - i Source (for פסח) that comes from the flock (קרבן) – v. 1, the referent is a קרבן that comes from the flock (פסח) (e.g.)? לשם אשם, not שחיטה לשם שלמים, perhaps this is only if he did
    - 1 Question: perhaps this is only if he did לשם אשם, not שחיטה לשם שלמים, perhaps this is only if he did
      - (a) Answer: לזבח (v. 1) extends to intent of any קרבן
      - 2 Question: perhaps if he does לשם אשם, it should take on that status (and not שלמים)?
        - (a) Answer: had it said לזבח שלמים, that would be correct, but לזבח שלמים means “any זבח → שלמים”
        - 3 Question: why not read phrase as (שלמים) ופרט (לזבח) ופרט (שלמים) only → כלל (לזבח) ופרט (שלמים)
          - (a) Answer: לה' is a second כלל
          - (b) Challenge: 2nd (ר' יעקב מנהר פקוד) is more expansive than 1st (1st – only זביחה)
            - (i) Answer: this follows the תנא דבי ר' י who allows these non-matched כללים:
        - 4 Therefore: כלל ופרט וכלל – follows leads of כלל → any קרבן which is offered לשמו and is still valid
          - (a) Challenge: חטאת ואשם (שלמים) is נידב and נידב; this would exclude חטאת ואשם
            - (i) Answer: לזבח is not judged as נידב and נידב, but as רבוי, to extend to (intent for) all קרבנות
              - (ii) Challenge: then why not have it follow intent; if he intended אשם → אשם?
            - (b) Answer (ר' אבין): we move “eaten” קדשים to become other “eaten” קדשים, but not to נאכלין
              - (i) Block: חטאת ואשם are eaten
              - (c) Rather: we don't move קדשים הנאכלין by all to those that are eaten only by כהנים
              - (d) Alternate (ר' יוסי בר אבין): we don't move קדקל to קדקל, but to other קדקל
                - (i) Challenge: if he intended בהמה מעשר, let it be that, thus introducing the לאו in v. 2
                  - a. Answer: v. 3 stipulates that only the “tenth to pass” can be מעשר בהמה
                2. Challenge: if he intended בכור, let it be that, obviating need for נסכים, but giving it to כהנים
                  - a. Answer: עברה:: מעשר בהמה:: בכור
                3. Challenge: if he intended תמורה, let it be that, thus introducing the לאו in v. 4
                  - a. Answer: v. 5 indicates that the only way to create a תמורה is through המרה
                4. Challenge: if he intended תודה, let it be a תודה – necessitating the 40 לחמי תודה
                  - a. Block: since פסח itself doesn't require לחם, how could it's “remainder” require that?
                    - i. Challenge: say the same for שלמים – there we require נסכים
                    - b. Rather: מותר תודה has no לחם; how could פסח that became מותר תודה require לחם?
          - ii Challenge (ברייתא דר' הלל): perhaps v. 1 refers to מותר אשם, not מותר פסח?
            - 1 Answer (רבא): אשם is only a ram (עז וכבש) צאן which could come from any קרבן → מן הצאן (רבא)
              - (a) Challenge: usually מן is a limiter (only some of X); here it is being used to expand (all of X)
              - (b) Defense (מני): here, too, a 2-year old and a female are excluded (invalid for שלמים)
          - iii Challenge (בגדתאה): v. 1 can't be about פסח, מותר פסח (v. 6) and אם עז (v. 7) are unneeded
            - 1 Answer: each is needed for its own דרשה –
              - (a) פסח: to extend rule of burning fatty tail to פסח
              - (b) אם עז: to extend rules of שלמים (נסכים etc.) to a “lapsed” פסח and שלמים that come with פסח (חגיגת יד)
              - (c) אם עז: serves as break, to teach that tail of goat is not brought up on מזבח

- iv Challenge: we already learned מותר פסח שלמים from v. 1, and from ר"י's interpretation of v. 8:
  - 1 פסח צאן ובקר but the פסח cannot come from the herd → refers to מותר פסח
- v Answer: all 3 are needed:
  - 1 Most obvious auto-transfer to שלמים: if the animal's age lapsed and פסח is past
  - 2 Less obvious: if פסח is past but the animal is still a yearling (פסח שני use for פסח שני)
  - 3 Least obvious: if the animal is of age and פסח has not yet past (פסח still fully fit for פסח)
- II מבוג's quote from רב
  - a Version1: if a חטאת was slaughtered נחשון (we assume – the dedicatory חטאת in ז – valid)
    - i Source: v. 9 – loops all חטאות together
    - ii Challenge: רב repeated this version; מרשיא ר' challenged him from ר"ש's ruling about מנחות:
      - 1 All מנחות that are נקמץ שלא לשמן are valid and count for בעלים, unlike זבחים
        - (a) Reason: unlike זבחים, the method of baking supplies the לשמה (type),
        - (b) Whereas: שחיטה, קבלה, זריקה and שחיטה are done the same way for all זבחים
          - (i) Inference: only because they are baked differently does the intent not affect
          - (ii) However: if that weren't the case, we would invalidate, in spite of v. 10 – זאת תורת המנחה
      - 1. And: based on מבוג's דרשה, all מנחות should be in one grouping
  - b Version2: if someone slaughtered a חטאת in order for נחשון to achieve כפרה – valid
    - i Reason: no כפרה for the dead
      - 1 Question: why not just use "מת"; why mention נחשון?
      - 2 Answer: to imply that if he brought it on behalf of a modern-day נזיר – i.e. חטאת מצורע or חטאת נזיר (not for sins) – would be invalid (considered חטאת מחוייבי חטאת)
        - (a) Challenge: these aren't really חטאות in that sense (should be valid)
  - c Version3: if a חטאת was slaughtered on behalf of someone who is חייב חטאת like נחשון (i.e. מצורע, נזיר) – valid
    - i Reason: this is essentially an עולה
  - d Alternate version3: a חטאת slaughtered נחשון is invalid
    - i Reason: this is an עולה (פסולה - חטאת לשם עולה)
    - ii Question: why not just use חטאת מצורע/נזיר?
      - 1 Answer: he wanted to use the first חטאת in history (post מילואים)
  - e רב's own extension: if a חטאת חלב was slaughtered for דם חטאת or ע"ז חטאת – valid
    - i But: חטאת חלב slaughtered for מצורע/נזיר invalid – these are עולות
  - f Follow-up question (רבא): if he slaughtered חלב חטאת for the purpose of טומאת מקדש – valid?
    - i Lemma1: both sins are כרת, considered equal (valid)
    - ii Lemma2: חלב carries liability for טומאת מקדש, חטאת קבועה carries liability for עולה יורד – (invalid)
    - iii Note: רב learned that ר' אחא בריה דרבא invalidated all of these (including חלב לשם חטאת דם) per v. 11
      - 1 Question (ר' אשי לר' אחא בריה דרבא): how does he understand/read רבא's question (above)
      - 2 Answer: he read it as a question about שנוי בעלים:
        - (a) Granted: a חטאת חלב slaughtered for someone who is liable for ע"ז/דם חטאת – invalid (חברו דומיא דידה)
          - (i) But: if it was slaughtered for מצורע/נזיר – valid (not in the same league of liability)
          - (ii) Then his question: if it was slaughtered for someone who is liable for טומאת מקדש:
            - 1. Lemma1: both are כרת → invalid
            - 2. Lemma2: חלב is "set חטאת" and טומאת מקדש is עולה יורד → valid – תיקו